

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D.,
ve věci

žalobce: J. B., narozený X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 6. 2024, č. j. X, o invalidním důchodu

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 6. 2024, č. j. X, a ze dne 15. 3. 2024, č. j. X, **se zrušují** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 24. 6. 2024, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2024, č. j. X. Uvedeným rozhodnutím ze dne 15. 3. 2024 žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 5. 3. 2024 nebyl žalobce invalidní,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost poklesla pouze o 30 %.

Žaloba

2. V žalobě ze dne 21. 8. 2024 uvedl, že mu byl odňat invalidní důchod, protože mu echokardiografické vyšetření vyšlo na 50-55 %, ale před operací i nyní (ke dni podání žaloby) mu srdce pracovalo na 35 %, čemuž by měl odpovídat druhý stupeň invalidity. Žalobce dále uvedl, že nesmí vykonávat žádné zaměstnání a odkázal na přiložené lékařské zprávy.
3. Ve vyjádření ze dne 19. 12. 2024 žalobce uvedl, že žádá o přezkoumání lékařské zprávy, dle které má mít čisté sklípkové dýchání, protože ve skutečnosti trpí chronickou bronchitidou a půl roku užíval antibiotika bez jakéhokoli zlepšení. Na 19. 12. 2024 byl objednan na CT vyšetření. Dále uvedl, že v minulosti prodělal tři infarkty, byl mu zaveden trojitý bypass, trpí degenerací páteře na 4. a 5. obratli, coxarthrosou kyčlí ve druhém stupni, cukrovkou druhého typu a artritidou kloubů.
4. Žalobce vyjádřil nesouhlas s tím, že mu byla míra invalidity stanovena pouze na 35 až 49 %, když se s ohledem na závažnost svých obtíží cítí na třetí stupeň invalidity a jeho stav odpovídá situaci vozíčkáře.

Vyjádření žalované

5. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě popsala dosavadní průběh řízení a uvedla, že podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění se při určování pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření, přičemž se berou v úvahu další skutečnosti např. stabilizace zdravotního stavu, adaptace na zdravotní postižení, možnost rekvalifikace, aj. Žalovaná podotkla, že při posuzování nároku na dávku důchodového pojištění je vázaná posudkem lékaře okresní správy sociálního zabezpečení. Pripomněla, že náležitosti posudku se řídí § 7 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX., oddílu A, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, kde je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 30 %.
6. Závěrem žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, která je povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

Ústní jednání

7. Při ústním jednání před soudem konaném dne 4. 3. 2025 žalobce odkázal na podanou žalobu. Uvedl, že jej posudková komise při popisování zdravotních potíží nenechala domluvit a vyjádřit se. Z nervozity si tak ani nevzpomněl na všechny léky, které bere. Při oblékání (před posudkovou komisí) se nezpotil, protože se svlékl jen do půl těla, tak to pro něj nebylo tak náročné. Má oboustrannou bronchitidu, na kterou bere léky a není zde předpoklad, že by mohla zmizet. Dále má artritidu 3., 4. a 5. obratle, dále koxartrózu v kyčlích, takže má

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

problém ujít i 30 metrů nebo vyjít do schodů. V roce 2024 ho museli oživovat. Měl 3 infarkty po sobě a srdce mu pracuje pouze na 35 %. Nechápe, jak je možné, že před 12 lety dostal 2. stupeň invalidity a nyní se nemůže domoci ani 1. Žalobce měl za to, že jeho zdravotní stav nebyl řádně zkoumán, protože v posudcích jsou pouze kopírovány předchozí závěry a lékaři si ani nevšimli, že srdce pracuje v jiných poměrech. K posudku posudkové komise MPSV v Ústí nad Labem ze dne 20. 11. 2024 žalobce uvedl, že v něm nebyla zhodnocena koxartróza a že žalobce má problémy se zády a všechno ho bolí tak, že nemůže v noci spát. Žalobce dále uvedl, že si nedovede představit, že by mohl pracovat. V konečném návrhu žalobce navrhl, aby soud žalobě vyhověl, a uvedl, že náhradu nákladů řízení nežádá.

8. Pověřená pracovnice žalované při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě ze dne 11. 9. 2024, vyjádřit se nechtěla a v konečném návrhu uvedla, že vzhledem k posudku posudkové komise ponechává rozhodnutí na úvaze soudu a náhradu nákladů řízení nežádá.
9. Soud ve věci provedl dokazování protokolem z jednání Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 20. 11. 2024, posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 20. 11. 2024, včetně protokolu o jednání.

Posouzení věci soudem

10. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí dílu prvního hlavy druhé zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Soud podle § 56 odst. 1 s. ř. s. přistoupil k přednostnímu projednání věci, a to s ohledem na výsledek posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 20. 11. 2024.
12. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
13. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že Česká správa sociálního zabezpečení vydala rozhodnutí ze dne 15. 3. 2024, č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod. Toto rozhodnutí bylo vydáno na základě lékařského posudku ze dne 5. 3. 2024 vypracovaného lékařkou Institutu posuzování zdravotního stavu, MUDr. J. C., která dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX., odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 30 % s tím, že procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Dále je v posudku uvedeno, že profese žalobce při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti zohledněna nebyla, protože tento dlouhodobě nepracuje a nevykonává výdělečnou činnost.

14. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, o kterých rozhodla žalovaná žalobou napadeným rozhodnutím. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku lékařky Institutu posuzování zdravotního stavu, MUDr. D. K., pověřené vypracováním posudku pro Českou správu sociálního zabezpečení, která při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti dne 10. 5. 2024 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX., odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti o 30 %.
15. Podle ustanovení § 39 odst. 1 až 5 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
16. Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
17. Při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
 - a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
18. Za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí.
19. Způsob posouzení a procentní míry poklesu pracovní schopnosti, co se rozumí zcela mimořádnými podmínkami, způsob zhodnocení a využití zachované pracovní schopnosti podle § 39 odst. 4 písm. e) zákona o důchodovém pojištění, pak stanovuje prováděcí předpis, konkrétně vyhláška o posuzování invalidity.
20. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod alespoň prvního stupně je existence invalidity pojištěnce, která dosahuje alespoň zákonem stanovené hranice 35 % (srov. § 38 a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce splňoval ke dni 24. 6. 2024, tedy ke dni vydání napadeného rozhodnutí, podmínky invalidity alespoň prvního stupně, tj. zda nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

21. Soud se nespokojil se závěry posudku ze dne 10. 5. 2024, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si v rámci předmětného soudního řízení v intencích § 52 odst. 1 v návaznosti na § 77 s. ř. s. odborný posudek od posudkové komise, která je v těchto věcech dle § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také pokles jeho pracovní schopnosti a zaujala posudkový závěr o invaliditě žalobce.
22. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 20. 11. 2024. Žalobce jednání komise byl přítomen a přímo při jednání komise byl vyšetřen odbornou lékařkou z oboru interní lékařství – kardiologie. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů relevantních pro souzenou věc, spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most a na základě vyšetření žalobce při jednání komise pak posudková komise dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni 24. 6. 2024 byl 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně.
23. Komise konstatovala, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, odd. A, položce 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a to chronické srdeční selhání NYHA II-III s těžkou systolickou a lehkou diastolickou dysfunkcí levé komory. Posudková komise se oproti závěrům lékaře IPZS přiklonila spíše k horní hranici procentuálního rozmezí a stanovila procentní míru poklesu pracovní schopnosti dle tohoto zařazení na 35 % (rozmezí určené pro toto postižení je 20 % až 40 %).
24. Posudková komise dále konstatovala, že z funkčního hlediska nebyla naplněna kritéria pro invaliditu II. ani III. stupně.
25. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudková komise jednala v řádném složení, že její posudek, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Žalobce byl přítomen při jednání komise.
26. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem přitom na rozdíl od předchozích posudků dospěli ke změně kvalifikace postižení žalobce, což se odrazilo i ve zvýšení procentních bodů kvalifikujících jeho postižení. Výsledným posouzením tedy bylo zjištěno, že žalobce dosahuje 35 %, takže z této skutečnosti je patrné, že žalobce splnil podmínku invalidity prvního stupně dle zákona o důchodovém pojištění, a to minimálně 35 % míru poklesu pracovní schopnosti.
27. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise a za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl doplňován výše citovaný posudek posudkové komise či aby byl případně ve věci vypracován další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznikli ani žalovaná ani samotný žalobce poté, co byli seznámeni s posudkovým závěrem. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003 č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004, nebo ze dne 28. 8. 2003 č. j. 5 Ads 22/2003-48 či ze dne 12. 3. 2009 č. j. 3 Ads 143/2008-92).

28. S ohledem na vše, co bylo uvedeno shora, dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná, neboť žalovaná při svém rozhodování vycházela z neúplně zjištěného skutkového stavu.
29. Soud proto napadené rozhodnutí pro tuto vadu řízení výrokem I. ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. podle § 78 odst. 1, odst. 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. S ohledem na to, že stejnou vadou jako napadené rozhodnutí, je zatíženo i rozhodnutí první instance, a to rozhodnutí žalované ze dne 15. 3. 2024, č. j. R-15. 3. 2024 – 4210/650 227 1512, přistoupil soud i k jeho zrušení podle § 78 odst. 3 s. ř. s., z důvodu uvedeného v § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. přitom platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby znovu o nároku žalobce rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí byl invalidní v rozsahu prvního stupně invalidity.
30. Současně soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť úspěšný žalobce nežádal přiznání náhrady nákladů řízení a žalovaná neměla ve věci úspěch.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 4. března 2025

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.